

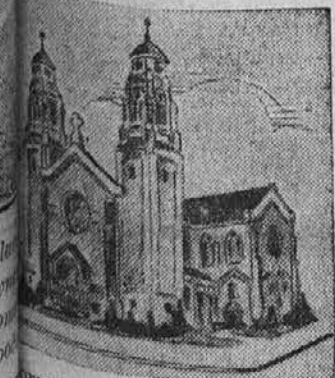

1000 v nagradah
bo razdeljenih
20. aprila

Društvo Najsvetejšega Imena
sv. Vida je te dni razposla-
m faranom nekakšne delni-
vsake družina jih je dobila
\$5.00. Te naj ali sama kupi,
na naj jih skuša prodati svo-
sosedom in prijateljem. Kar
čistega preostanka bo šlo za
cerkev sv. Vida.

ne samo cerkev tudi vi bo-
imeli od tega lahko velike ko-
ker na podlagi teh delnic
razdeljene nagrade v go-
ni in sicer \$1,000. Prva na-
da bo \$500, druga \$200, tret-
\$100, četrta \$50, štiri po \$25
pet po \$10.

te nagrade se bodo oddale na
nem cerkvenem bazarju v ne-
20. aprila. Toda vsi listki
najo biti vrnjeni do nedelje
aprila dopoldne v ozadj cer-
sv. Vida. Razume se, da ku-
za prodane odrezke lahko
te vsako nedeljo dopoldne
6. aprilom. Tam lahko tu-
dobite nove delnice, če jih že-

mnite pa, da so uradne del-
tiskane na plavem papirju
nove cerkve sv. Vida.
zori omenjene nagrade so
vrni samo ti listki.

rani so prošeni, da kupi-
listke, da bo večji uspeh. In
tjaj, če te delnice kupite, bo-
imeli priliko dobiti eno ali
zori omenjenih lepih denar-
nagrad. Vsak listek je sa-
10 centov. Pomislite, za de-
boste morda dobili kar
\$500!

Nov grob v domovini

Anton Bokal, 731 E. 157. St.
rejel iz domovine žalostno
da mu je v vasi Zajelše, fa-
pri Ljubljani umrl oče
Bokal, star 90 let. Pri hiši
relo po domače pri Korb-
Pokojni je dolgo let vodil
ino in je bil poznan daleč
rog. V starem kraju zapu-
heer Franciško in brata
neta ter več drugih sorodni-
v Ameriki pa sina Antona,
nečaka Venc Klemenčiča in
stina Bokala. Naj mirno
va v rodni zemlji.

Slike so došle!
tr. Anton Grdina sporoča,
je večer dobil več kot 1,000
ne. Na teh slikah je vzet
eb dr. Korošca, spomenik
la Aleksandra, festival Be-
naren in drugo. Društva in
enizacije, ki žele prirediti
nje teh slik, naj se obrnejo
na Grdino.

Zelo važna seja
tri večer ob osmih bo imel
enski demokratski klub 32.
vorani na 16011 Waterloo
Vsi člani so nujno prošeni,
te udeležiti. Zelo važne stva-
no treba rešiti. Obenem bo
zapisnega letošnjega odbora.

Anglija premišlja, če naj bi poslala armado na Balkan, da zadrži Hitlerja

Grki baje ne dovolijo, da bi Anglija izkrcala svojo armado na Grškem, da ne bi še bolj razjezili Hitlerja. Odklonitev pomoči je osupnila Angleže.

London, 25. febr. — Anglija se bavi te dni z važnim problemom, ali naj bi vrgla izdatno vojaško silo na Balkan, da zadrži prodiranje nemške armade iz Bolgarije, ali pa bi nadaljevala vojno proti Italijanom dalje v Tunizijo. Vse zavisi od tega, kaj bo dosegel angleški zunanji minister Eden, ki se danes nahaja v Turčiji. Z njim sta generala Dill in Wavell, slednji je poveljnik afriških čet, ki so razbile italijansko armado v Libiji.

Naloga zunanjega ministra Edena je, da združi južno evropske države za odpor proti Nemčiji in če mogoče pridobi Turčijo, da bo stopila z vojsko na stran Anglije. Dalje je njegova naloga, da napravi močno fronto za varstvo Sueškega prekopa in da izvabi nemško bojno silo iz zahodne Evrope na vzhod.

Stališče Grčije je zagonetno, ker je grška vlada že dvakrat za-
vrnila ponudbo Anglije, da izkrc-
ka vojaštvo na grškem polotoku. Prvo ponudbo so stavili Angleži 29. januarja in drugo pred nekaj dnevi. Prvo ponudbo je hvaležno odklonil še premier Metaxas, ki je rekel, da bi s tem le razdražil Nemce.

Zato se ugiblje, če se namera-
va Grčija sploh upreti nemški armadi, če bi prišla preko Bol-
garije.

Splošno navdušenje za ameriškega poslanika, ki je pretepel nemškega oficirja

Washington, D. C. — Ameriški poslanik za Bolgarijo, Geo. Earle, je poročal državnemu od-
delku ameriške vlade, da obža-
luje, ker je udaril nekega Nem-
ca v restavraciji v Sofiji, toda
drugega izhoda ni imel. Pred-
sednik Roosevelt je rekel, da po-
slnika ne bo odpoklical.

Štirje okrajni sodniki v Ebens-
burgu, Pa. so poslali poslaniku
Earle kabelsko čestitko, ker je
tako "dobro pomeril" v Nemca.

Belgrad. — Več jugoslovanskih
častnikov je prišlo v bu-
kvarno in kupilo note za pesem
"Tipperary." Izjavili so, da se

PROMETNE NEZGODE SE STALNO VEČAJO

Clevelandski policijski načel-
nik, George J. Matowitz, resno
opozarja na vedno naraščajoče
prometne nesreče. Vzemirljivo
je, koliko oseb, mladih in starih,
je doletela nezgoda na ulicah.
Nič manj kot 26 oseb je bilo letos
že ubitih, 23 od teh pešcev. Po-
škodbe je dobilo pa že več kot
150 oseb.

V prvi vrsti je odgovorna za
te nesreče malomarnost v tem ali
onem oziru. Največ nesreč se je
pripetilo, ker so ljudje stopili na
cesto, ne da bi pogledali, če je
prazna. Drugi vzroki so prehod
preko ceste sredi bloka, ali proti
signalni luči. Kakor hitro stopi-
jo ljudje s pločnika, so enako od-
govorni za prometne nesreče z
govorniki za prometne nesreče z
hiteva pažnje od obeh strani, ta-
ko od pešca kot od voznika.

Kazen \$2,000, kdor bo jedel jajca in meso

London. — Ministrstvo za pre-
hrano je izdalo odlok, ki stopi
v veljavo 10. marca, da kdor bo
jedel dva jajca ali ribe in meso
pri enem kosilu, zapade kazni
eno leto ječe in \$2,000 kazni.
Hoteli in restavracije, kjer bi
servirali tako "rihto," zapade-
jo isti kazni. Vsak pa lahko
naroči pri enem kosilu: jajca,
ali ribe, ali meso, ali perutnino,
ali sir, toda nobeno teh jedi po-
dvoje obenem. Samo slanina in
eno jajce se lahko skupaj na-
roči.

Nemška armada bo šla v Bolgarijo v 2 kolonah

London, 25. febr. — Vojaški
izvedenci trdijo, da bo šla nem-
ška armada iz Romunije v Bol-
garijo v dveh kolonah. Ena bo
šla preko severozahodne Bolga-
rije, bo zasedla glavno mesto So-
fijo ter nadaljevala pot ob reki
Strumi na grško mejo. Ta odde-
lek bo najbrže poslal večje šte-
vilo vojaštva na jugoslovansko
mejo, da bo varovalo desno kri-
lo pred slučajnim sovražnostim
od strani Jugoslavije.

Druga kolona bo šla pa v ju-
žnovzhodni smeri preko prelaza
Šipka. Tam se bo pa razdelila,
en oddelek bo šel proti Turčiji,
drugi pa do Egejskega morja.
Sodi se, da so nemške priprave
za invazijo Balkana tako velike,
da ne more biti Hitlerjev cilj sa-
mo Grčija, ampak Turčija, Siri-
ja in Perzija.

Senator Burton je prav kot aprilsko vreme
Na 12. februarja, letos, je
rekel senator Burton (mi-
nistrstvo za vojsko):
"Ustavna dolžnost kongresa
je, da porazi najemniško-
posojilni predlog (za pomoč
Angliji), ki bi dal polno moč
zapeljati deželo v vojno. Predlog v sedanjih obliki je korak bližje k vojni." — Na 20. februarja, letos, je rekel zupan Burton: "Ta predlog je, najsi se nam dopade ali ne, edina pot za pomoč Angliji, s čemer bomo dobili čas za pripravo naše lastne obrambe."

Policija v Rimu čeka obiskovalce poslaništva
Rim. — Italijanski detektivi
zapišejo vse osebe, ki pridejo k
ameriški poslaništvi, ali ki
gredo iz tega urada. Vsak se
mora izkazati z listinami in de-
tektivi zapišejo njegovo ime in
naslov. To delajo z ameriški-
mi kot z italijanskimi državljani.
Ameriško poslaništvo ne ve
vzroka temu.

Lisjaka iz luknje
Clevelandski mestni sodnik
David Copland je izgubil od-
vetništvo radi neke umazane
afere. Oblasti so mislile, da se
bo sodnik potem odpovedal tu-
di sodnijski službi. Toda ne!
Dasi ni dobil nobenega slučaja
v obravnavo, pa je lepo hodil
na sodnijo, tam bral časopise
ali si drugače preganjal čas in
vlekel \$9,000 na leto plače,
\$6,000 od mesta in \$3,000 od
okrajja. Zdaj so oblasti napele
pa druge strune. Prosekutor
Cullitan je ukazal okrajnemu
avditorju, da ustavi nadaljno
plačo sodniku. Temu je sledil
mestni pravni direktor Brain-
ard, ki je tudi ukazal ustaviti
nadaljno plačo Coplandu. Zdaj
bodo pa čakali, kaj bo sodnik
storil. Postava pravi, da mora
biti kandidat za sodnika odvet-
nik, nikjer pa ni rečeno, da mo-
ra obrzati odvetništvo, če ho-
če ostati sodnik. To bo zdaj
najbrže odločila najvišja so-
dnija.

Samo še par dni
Grdinova firma, 6019 St. Clair
Ave. in 15301 Waterloo Rd., kjer
si lahko izberete vse, kar potre-
bujete v pohištvo za hišo in dom,
ima razprodajo samo do konca
tega meseca. Ker se cene pohiš-
tva dvigajo, se preskrbite z
istim, dokler ga dobite še po zni-
žanih cenah.

Na bolniški postelji
Že od novega leta sem se naha-
ja na bolniški postelji poznani
rojak Mr. Jakob Grbec, 1447 E.
173. St. Zdravje se mu le pola-
goma boljša. Želimo mu skoraj-
šnje okrevanje.

Na operaciji
Gdč. Louise Zidanič, 8905
Rosewood Ave. je bila odpelja-
na v Charity bolnišnico, kjer se
bo podvrgla operaciji na slepi-
ču. Obiski začasno še niso do-
voljeni.

Prost pouk se nudi
V Oliver Hazard Perry šoli na
18400 Schenley Ave. se vrši vsak
ponedeljek, sredo in petek od 7
do 10 zvečer pouk v ameriškem
državljanstvu in v angleščini.
Pouk je popolnoma zastoj.

Pozdravi iz Kalifornije
Mr. Mike Udovich pošilja iz
Culver City, Cal., najtoplejšje
pozdrave vsem clevelandskim
prijateljem in znancem. Pravi,
da se mu tam prav dopade.

Pozdravi iz Floride
Mr. Jos. A. Križman pošilja
vsem prijateljem in znancem
tople pozdrave iz Palm Beach,
Florida.

Odnosaji med Zed. državami in Rusijo so se nekoliko ohladili

Zdi se, da se bodo Zed. države udele pritisku Anglije, da ne bodo prodajale raznih potrebščin Rusiji, ki jih potem ročno pošilja naprej v Nemčijo.

Washington, D. C. — Diplo-
matski razgovori med Zed. drža-
vami in Sovjetsko Rusijo ne gre-
do več tako gladko izpod rok kot
prej. Če bo to dovedlo do popol-
nega preloma med obema drža-
vama, se še ne more vedeti. To-
da Rusija čuti, da izgublja tla v
Ameriki.

Morda se čuti v tem roka An-
glije, ki že dolgo pritiska na na-
šo vlado, da bi nehala pošiljati
razne potrebščine Rusiji. Ame-
riška vlada ni hotela jemati te-
ga v obzir, ker je upala, da bo s
prijaznostjo pridobila Rusijo do
tega, da bo ta posredovala v Ber-
linu, da ne bi Hitler poslal ar-
made na Balkan. Da je bila ame-
riška vlada zelo zainteresirana v
Balkan, je kazal obisk polkovni-
ka Donovana v razne balkanske
države, kamor ga je bil poslal

Angleški poslanik se pripravlja da odide iz bolgarskega glavnega mesta Sofije

Sofija, Bolgarija. — Na an-
gleškem poslaništvu so začeli se-
žigati zaupne listine in diplo-
matski štab se pripravlja na od-
hodu v Turčijo. Vsa znamenja
namreč vedno bolj kažejo, da je
nemška armada v Romuniji pri-
pravljena vkorakati v Bolgarijo.
Bolgarska vlada je ukazala, da
naj bodo vsa mesta ponoči v te-
mi, ker se pričakuje angleških
bombnikov morda že danes ali
jutri.

Položaj je postal še bolj na-
pet, ker je ruska vlada obvestila
vse balkanske države diplomat-

Obsojen, ker je pomagal prijatelju v smrt

Denver, Colo. — James
Shears, delavec na železnici, je
bil obsojen na 60 dni ječe, ker
je pomagal svojemu prijatelju
izvršiti samomor. Svojemu pri-
jatelju 44 letnemu Merrill Noli-
nu, je pomagal v Windsor hotelu
na okno, s katerega je potem ta
skočil in se ubil. Shears pripo-
veduje, da sta z Nolinom izgubi-
la delo, naker sta pet dni popi-
vala. Potem je pa Nolin sklenil,
da si konča življenje. Skušal je
zlesti na okno, toda ni mogel.
Prosil je prijatelja, naj mu po-
maga. Ta ga je prijel za hlače
in ga dvignil na okno, naker je
mirno gledal, kako je ta skočil
doli na pločnik.

Pozdravi iz New Yorka
Mrs. Margit Kogovshek pošil-
ja vsem svojim prijateljicam
in znankam lepe pozdrave iz
New Yorka. Pravi, da so v New
Yorku sedaj pravi spomladni
dnevi ter pripomni, da znajo
tam zelo fino speči kostanj.
(Kajpak, da ga bi pa kaj do-
mov prinesla, tisto pa ne!)

V bolnišnici
V Mestno bolnišnico je bila od-
peljana aktivna in agilna dru-
štvena delavka Mrs. Paulina
Mausar, 653 E. 160. St. Obiski
začasno niso dovoljeni. Upamo,
da se kmalu boljšega zdravja
vrne domov.

Hitler okleva poslati armado v lačno Španijo

London. — Oni dan je Hitler
poklical k sebi španskega gene-
rala Franca in mu brez ovinkov
povedal, da bo nemška armada
v kratkem zasedla Španijo. Na-
to mu je Franco odgovoril, da
se Španija v svojem obupnem
stanju radi pomanjkanja živil
pač ne bo mogla ustaviti Hitler-
ju. Opozoril je pa Hitlerja na
to, da bo morala pripeljati nem-
ška armada s seboj vso prehra-
no zase in vrhu tega še kakih
25 odstotkov več.

Hitler je bil nad tem začuden
in je rekel, da je pričakoval, da
bo nemška armada dobila pač
nekaj prehrane v Španiji sami.
Potm mu je pa Franco pojasnil,
da je v Španiji tako pomanjka-
nje, da Hitler nikakor ne sme
pričakovati kakega živeža za svo-
jo armado in še več, da bodo se-
stradani Španci celo napadli
nemške zaloge in si jih s silo pri-
svojili, najsi bi bila za to še ta-
ko stroga kazen. Razen v Poljs-
ki je danes najbolj žalosten po-
ložaj ravno v Španiji.

Ako Hitler ne bo zasedel z
vojaštvom Španije, je ne bo sa-
mo radi tega, ker bi moral pre-
življati poleg svoje armade tudi
španski narod do gotove meje.

Mussolini se izgovarja, da so Grki ujeli samo ranjene vojake

Atene, Grška. — Vlada je od-
govorila na Mussolinijev govor
zadnjega nedelja, v katerem je iz-
javil, da so Grki ujeli komaj
"par tisoč ranjenih italijanskih
vojakov," da pa imajo Grki
ogromne izgube na albanski
fronti.

Grki zatrjujejo, da so pač
imeli izgube, ko so jemali Itali-
janom važne postojanke, toda te
izgube niso bile tako velike, če
se primerja okoliščine, pod ka-
terimi so naskakovali razne vi-
šine.

Grki so ujeli vsega skupaj do-
zdaj okrog 20,000 italijanskih
vojakov. Od teh jih je v bolni-
šnicah 28 častnikov in 497 mož
zaradi ran, ali raznih bolezni. To-
rej ni res, kar trdi Mussolini, da
bi Grki zajeli samo par tisoč
"ranjenih vojakov."

V bolnišnico
Mrs. Josephine Kremžar, 1027
E. 72. St. je bila odpeljana s
Svetkovo ambulanco v St. Alex-
is bolnišnico v svrhu operacije.
Njeno dekleško ime je bilo Lav-
rich, ki je bila dolgo let učite-
ljica v farni šoli Marije Vnebo-
vzete.

30 dnevnic
V petek ob osmih se bo brala
v cerkvi sv. Vida sv. spomin
pokoju Ano Campa v pašah
30-dnevnic njene smrti. So-
rodniki in prijatelji so vabljeni.

Pogrebi
Pogreb mladega Richarda J.
Rozmana bo jutri zjutraj ob
9:30 iz Grdinovega pogrebne-
ga zavoda v cerkev sv. Vida. —
Pogreb za James Edward Fly-
the se bo vršil jutri zjutraj ob
devetih in pogreb za Maks Col-
linsom se bo vršil iz Grdinove-
ga pogrebnega zavoda jutri
zjutraj ob devetih.

BORBA MED CERKVIJO IN VLADO V NORVEŠKI

Stockholm, 19. febr. — Vsa
Norveška je radovedna, kako se
bo končala borba med cerkvijo
in nacijsko vlado. Vsi norveški
škofje so bili namreč podpisali
spomenico na prosvetnega mini-
stra, v kateri so označili vlado
kot polno terorja in nasilja. Isto
so škofje sporočili svojim ver-
nikom v javnem pastirskem pi-
smu. Zdaj je vprašanje, če bo
Quislingov režim primoral cer-
kveno oblast k pokorščini, ali se
bo moral udati.

Zadnje nedeljo je bilo prvič,
da so bili v vsaki cerkvi navzoči
pri pridigah policaji in režimski
vojaki. Tako je ukazala vlada.
Vlada se namreč boji, da bi se
ljudem v cerkvi povedalo pri
pridigah, da je novi nacijski
"red" na Norveškem proti kr-
ščenstvu. Toda vladni voluhi
niso slišali nič. Župniki so nam-
reč pastirsko pismo razmnožili
in prepis delili vernikom, ko so
šli iz cerkve.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

93 No. 47 Wed., Feb. 26, 1941

Če se ne bo morda zgodovina ponovila na Balkanu

Ves svet ima danes uprte oči na Balkan. Predvsem pa mi Slovenci, ker gre tudi za usodo naše domovine. Boli podlegla pritisku preko Donave, ali bo izšla iz te krize neokrnjena? To in ono se piše in ugiblje. Toda gotovega ne ve nihče. Skoro gotovo bo ostal položaj na Balkanu nespremenjen, dokler ne bo začel kopneti sneg. Če bi Hitler zagnal svoje težke tanke zdaj po Balkanu, bi običali v zametih in drugi mesec pa v blatu. Sele enkrat aprila bi bila trdna tla.

Torej spomladi, ko je vse v cvetju, ko vse zeleni in se odeva v zelen plašč, pa grozijo diktatorji, da bo tekla po zelenih in cvetočih livadah rdeča kri, da bi gnala mlinske kamne tri. Nedavni govor angleškega premierja Churchilla in pa premikanje nemških čet ob Donavi kaže, da se bo na Balkanu nekaj važnega zgodilo.

Morda bi Hitlerju koristilo, če bi šel gledat v zapiske nemške armade in bi videl, da je bil začetek konca centralnih zaveznikov, to je Avstrije in Nemčije, prav na Balkanu. V septembru leta 1918 je armada 500,000 mož, obstoječa iz Grkov, Srbov, Francozov in Angležev prodirala iz grškega pristanišča Soluna in prodrla skozi nemško-avstrijsko-bolgarsko fronto. Ko je bila zrušena balkanska fronta centralnih zaveznikov, je sestradana in izmaličena Bolgarija proslila za premirje.

Par tednov pozneje je poročal general D'Esperay, poveljnik zavezniških čet, da francoski topovi grmijo že na bregovih Donave, prvič od Napoleonovih vojsk. Kmalu zatem sta proslili Avstrija in Turčija za premirje.

Nemčija, ki je bila zelo stiskana na zahodni fronti, je zanemarjala Balkan. Resnica je cela, da so nemški generali govorili o Solonu kot o velikem konfinacijskem taborišču, kjer imajo zavezniški pol milijona mož v brezdelju.

Toda končno so se zavezniški smejali kajzerju in njegovim generalom. Padec Nemčije se je pričel na Grškem, čeprav je k temu padcu neoporečno pomagala ameriška ekspedicija v Franciji.

Morda ima Hitler ravno to v mislih in posveča vso pozornost Balkanu, da se ne ponovi tragedija iz leta 1918. Grške zmage v Albaniji so že precej zmanjšale vpliv osišč. Jugoslavija si je tudi nekoliko oddahnila. Italijanska armada v Albaniji je bila do vojne z Grki vedno v pretčlo nevarnost jugoslovanskemu hrbtu. Zdj se je pa stvar obrnila in Mussolini je, ki je v skrbeh, da ne bi jugoslovanski gorjanci padli po črnosrajčnikih v Albaniji.

Ne samo Jugoslavija, tudi Turčija je bila presenečena nad grško in angleško močjo. Turčija je zdaj prepričana, da ji angleška mornarica s pomočjo armade v Egiptu in Palestini lahko prinese pomoč pri obrambi Dardanel.

Hitlerju se seveda ta položaj na Balkanu prav nič ne dopade. Zaveda se, da mora stopiti v akcijo. Ker se je njegova zaveznica Italija tako slabo obnesla, mora on podvojiti svojo silo, sicer se lahko primeri, da se Balkanci združijo proti osišču.

Hitler se opravičeno boji, da bo Anglija izkrcala svojo egiptovsko armado v Solunu, kot je to storila v prvi svetovni vojni. Grška in turška armada, ojačeni z angleško, bi delali Hitlerju veliko preglavice. S tem je dobila pa tudi Jugoslavija nov pogum, pa tudi Rusija gleda na položaj z povsem drugačnimi očmi.

Rusija ima že zdaj močno armado v Ukrajini, da ustavi slučajni napad nemške armade iz Romunske in Madžarske. Načelnik ruskega generalnega štaba, general Žukov je rekel še lanskega decembra, da mora stati Rusija pripravljena z armado na zahodni fronti radi morebitnih "presenečenj".

Če bi se ustvaril balkanski blok s pomočjo Anglije, bi pritiskal na nemško armado v Romuniji, od katere se Rusija najbolj boji napada. Radi tega se pričakuje velikih dogodkov na Balkanu in vojaški strokovnjaki napovedujejo, da se bo vršil glavni boj v južno-vzhodni Evropi. Zato se pa zdaj obe strani, nemčija in Anglija, na vso moč prizadevata, da si zagotovita strateške točke na Balkanu. Če se posreči poteza Angliji bo zrušeno rimsko-berlinsko osišče od balkanske strani, od Soluna proti Donavi, kot je bilo zrušeno leta 1918 osišče Dunaj-Berlin-Carigrad.

Mussolini pred pogrebom

Govor fašista Mussolinija zadnje nedelje je bil zanimiv iz več ozirov. Ne radi tega, kar je rekel, ampak kar se lahko bere med vrsticami. Videti je bilo, da Mussolini ni govoril samo svojemu narodu, ampak tudi Hitlerju, kateremu je izročal v roke usodo Italije oziroma fašizma.

Okoliščine njegovega govora kažejo, da se Mussolini ne čuti več varnega in da se mu zelo tresejo tla pod nogami. Do zadnjega trenutka ni nihče vedel, da bo duce govoril. In govoril ni s kakega balkona, kot je to dosledno delal prej, ampak je šel v zaprto gledišče, se obdal svojimi zvestimi prijatelji in nedolžni radio je prenašal njegove besede narodu.

Mussolini ni povedal nič, razen to, kar narod že ve in pa da bo Hitler izvel Italijo iz blata. Ko je peljal Mussolini narod v vojno, je narod mislil, da bo dobil Korziko, Ni-

BESEDA IZ NARODA

Od podružnice št. 10 SMZ

Približal se je čas, ko bo imela naša podružnica zopet sejo in sicer drugo od svojega obstanda. Članstvo je prav prijazno vabljeno, da se udeleži te seje, ki se bo vršila v soboto ob sedmih zvečer v šolski dvorani.

Člani pridite v velikem številu in pripeljite tudi svoje prijatelje, da tudi oni pristopijo v to našo mlado organizacijo, ki je edina te vrste v Ameriki, kajti Slovenska moška zveza deluje na nepristranski podlagi in upam, da se bo dignila prav na tako višino kot je danes Slovenska ženska zveza. Saj vemo, da je tudi ta ženska organizacija imela prav take boje v začetku in veliko sitnosti, prav kot jih ima sedaj Slovenska moška zveza od strani vsakovrstnih prerokov, ki jim ni všeč, da se je ustanovila brez njih sodelovanja in upoštevanja istih, po pravcu, ki ga oni želijo v tej smeri.

Torej pridite na sejo v velikem številu, kajti sporočiti vam ima precej važnih stvari in vsak član bo prejel tudi pravila naše zveze, da se bo vsak vedel po njih ravnavati in agitirati za novo članstvo za napredek naše podružnice in Slovenske moške zveze. S pozdravom,

Fred Krečič, začasni tajnik.

Moje delo in plača pri banki

Prišel je čas, ko je treba nekaj napisati pod zgornji naslov. Iz zgodovine pretečenih let uradnikov pri banki in o njihovih plačah vemo kaj se je vse pisalo in govorilo, podtikalo in obrekovalo. Vse to je bilo v škodo podjetju in v škodo dobremu imenu podjetja in naroda. Da se kaj sličnega več ne bo dogodilo je potrebno, da se o tem javnost občasno obvesti in pouči. Največkrat nastanejo take komplikacije radi tega, ker javnost ničesar ne ve in zvedeti ne more. To je vzrok, da javnost potem začne soditi po svoje in rezultat je nesporazum in neljubo obrekovanje in sovraštvo.

Kar se je dogodilo enkrat, se dogodi lahko še drugokrat, če se javnost ne pouči, da bi vedela. Kar je potreba je to da začne nekdo govoriti o plačah bančnih uradnikov in tisti, kateri željno pričakujejo, da bi se ka, takega dogodilo, bodo take govorice z največjim zanimanjem sprejeli in iz teh naredili konja in slona med drugimi, ki bodo to zopet radi sprejeli. Pridimo k stvari: Kakšno plačo ima predsednik naše slovenske banke, to je The North American Bank Co., kjer se nahaja moja malenkost zadnjih par let. Stvar je sledeča:

Ko sem bil pozvan k banki v potrebi, ko je banka zgubila svoje dotodanje uradnike nisem hotel nobene plače, tudi ni bil namen dalj časa ostati pri banki nego dokler sem bil potreben. Tako je ostalo nekako tri četrtine prvega leta. Ker je direktor videl, da ima banka korist in napredek od tega je meni določil nagrado mesečno po \$50 kar je veljalo do koncem leta 1940. V tem času je banka dosegla velik napredek in je s začetkom leta 1941 direktorji določili meni plače \$100. na mesec. "To je pa že malo veliko so zašepetali nekateri rojaki." Tako opazko sem

co in Tunizijo. Mesto tega je pa zaigral vse afriški imperij poleg Albanije.

V nedeljo se Mussolini ni ustil, da bo vrgel angleško armado iz Afrike in ji vzel Sueški prekop. Iz njegovih besed je zvenel obup v samega sebe in svoje vodstvo. Prijemlje se za zadnjo bilko, Hitlerja. S tem je napovedal začetek konca fašizmu, katerega bo pogoltnil v kratkem nemški narodni socializem. Ko se bo začela Italija rušiti, se bo pa vsula nemška armada preko prelaza Brennerja in se razlila po Italiji.

tudi sam slišal in za to je tu moja izjava in pojasnilo za vse delničarje in vse tiste, kateri se kaj zanimajo za banko in njene uslužbenke.

Prvič izjavljam, da nisem pristopil k banki za to, da bi ostal za dolgo. Tudi nisem pristopil kot bančni izvedenec, ki bi odgovarjal za takega predsednika, kakor jih imajo banke. Da bi imel kaj z denarjem opraviti pri banki je brez smisla, vsa dela opravljajo tisti, ki so se tega učili in to študirali.

Kljub temu pa je vendar delo v banki ali za banko, katerega jaz lahko uspešno vršim v banko korist. To in tako delo se pa lahko opravlja tudi izven banke in izven bančnih uradnih ur. To je moje delo. Mnogi bi lahko sumili o meni, da sem mogoče res kakšen izkoriščevalec banke, ko bi slišali, da imam \$100 na mesec pa me vidi v uradnih urah in tam kaj drugod, če v takem slučaju pristopi k vam nekdo in vam na ušesa zašepeta: "Glejja Grdinata, on vleče plačo pri banki, pa ga vidiš na pogrebu in mogoče slika novoporočence itd." To je dovolj, da bodo začeli šepetati, da je Grdina izkoriščevalec kakor so obsojali mnoge druge v zadnjih letih.

Poglejmo moje delo za banko. Kadar vzamem nekaj na moje ime, kar se lahko smatra, da vzamem nekaj za mojo odgovornost, da isto opomorem do višje stopinje ali do cilje, potem se za isto potrudim z vsemi mojimi zmoglostmi in energijo.

Meni se za banko ne morejo določiti nobene uradne ure. Meni se mora pustiti moj prosti čas. Prav tako sem hotel imeti, ko sem bil gl. predsednik KSKJ. Smatram, da je ko oseba postavljena na tak važen urad, je ta oseba dolžna delati za podjetje vseh 24 ur na dan. Dokler ima človek poverjeno tako službo ali opravilo, je dolžan posvetiti vso svojo pozornost, da bo njegovo delo uspešno.

Moje delo ne morem delati v banki razven malenkosti kakšnih aplikacij ali pojasnil in nasvetov. Moje glavno delo se mora izvrševati zunaj, med ljudmi, kjer se lahko govori o banki. Ostali delavci, kateri opravljajo delo v banki, so zaposleni v njih uradnih urah, svoje delo izvršijo in so za to plačani, kdo drugi pa mora skrbeti za to, da banka pravilno posluje z denarjem, da se tirjajo dolgovi in da se poslojuje denar ter da se spojuje vse državne postavke, ki so v skladu z bančnim poslovanjem. Za to imamo izbornega tajnika v osebi Mr. Jos. L. Surtza, ki je dobro izučen manager. Direktorji banke so nekaki nadzorniki, ki zasledujejo vse poslovanje tajnika in mu pomagajo z nasveti in priporočili v poslovanju.

Pri tem vsem je všteti tudi predsednik banke, ki je tudi direktor obnem, in vedno na razpolago, da podpisuje listine za banko. Poleg tega je pa predsednik še posebej gospodar, katerega dolžnost je zagovarjati bančno podjetje. Nobena druga institucija ni tako važna za ohranitev dobrega imena pred javnostjo, kakor je ravno denarni zavod-banka.

Vsi se hošče še spominjati, kako smo se pred par leti črno gledali na našo domačo banko, vse kar smo imeli da smo o njej govorili ali pisali je bilo to, da smo rekli ali zapisali: "Naj jo vra..."

Ob prvi obletnici banovine Hrvatske

Zagreb. — V zvezi z obletnico banovine Hrvatske je bila pripravljena reprezentativna spominska knjiga, v kateri so podani rezultati dosedanjega dela in ustvarjanja banovine Hrvatske in pri kateri so sodelovali ugledni hrvaški javni delavci in književniki.

Ban banovine Hrvatske, g. dr. Šubašić, je napisal za to dokumentirano knjigo lep uvod, v katerem je poleg drugega poudaril tudi tole:

"Prva obletnica resnično spornega hrvaško-srbskega sporazuma, ki sta ga po plemenitih namenih in pod pokroviteljstvom kneza Namestnika sklenila g. dr. Vlado Maček in predsednik kraljeve vlade g. Cvjetković, se je izpolnila dne 26. avgusta l. 1940. To godovanje pomeni prvo obletnico ustanovitve banovine Hrvatske.

Po mnogih nesporazumih in borbah se je naposled naša osnovna, ki bo spravila v soglasje in-

terese naše ožje domovine Hrvatske z našo državo Jugoslavijo tako, da bo razvita in zadovoljna Hrvatska jamstvo močne Jugoslavije in obratno. Tako se povezujejo bratsko Srbi, Hrvatje in Slovenci v skupni, vsem enakom dragi Jugoslaviji in pod vladno narodne dinastije Karažorževićev za pravo bratsko vzajemno življenje in delo kakor tudi za vzajemno obrambo proti zunanjim silam.

Ta letopis dokazuje, da je banska oblast v resnici naša narodna oblast in da ima narod za izvor vsake oblasti. Ona je organ ljudstva, zastopnica njegovih interesov in zaščitnica njegovih pravic. Zato ceni ona zaupanje, ki ga uživa v celi Hrvatski, in kakor sem rekel ob priliki prve velike noči v svobodni Hrvatski, pride čas, ko bo mogla vedrejša čela in odprtega srca stopiti pred sabor Hrvatske, da poda račune o svojem dosedanjem delu ter prejme od narodnih predstavnikov smernice za svoje bodoče delo.

Kakor postavljamo s to obletnico na eni strani spomenik hvaležnosti vsem tistim, ki so se borili za ustvaritev tega dela, tako utiramo na drugi pota bodočnosti, v katerem grajenju sodelujemo vsi. Obenem pa tudi zavlačamo vse tiste neresnice, ki trdijo, češ, da so Hrvatje nesposobni za ustvarjanje v delu in mi vsi Jugoslavlani obenem pa za skladno državno življenje. In ko letopis dokumentarno dokazuje, da more Hrvatska tudi ob zelo težkih okoliščinah v sedanjih dneh na podlagi današnje ureditve obnovljene Hrvatske korakati v pravcu vidnega napredka s pobjanjem vsake malodušnosti, ki se pojavi tu in tam, že v kalu, veljavno dokazuje, da se je Hrvatska sposobna tudi v najtežjem času, ki ga doživlja, posvetiti mirnemu in krepkemu grajenju v vseh panogah svojega življenja.

Banska oblast bo tudi nadalje gradila mir, zdrževala red in pravico pravično do vseh slojev, narodnosti in ver ter neprestano stremela za političnim, socialnim in gospodarskim napredkom. V imenu etične vrednosti naših narodnih tradicij vodimo še danes borbo za svobodo, pravico, človečnost in napredek na vsakem polju duševnih in materialnih koristnosti, če se opiramo na to narodno tradicijo, če smo še znaneprej gradili svoje domove na temelju kmetijskega, ki ne prihaja v narodno kulturo praznih rok, nego prinaša vanjo najvišje življenjske in duševne vrednosti kot nosilec zdravega življenja, potem smo lahko sigurni, da bosta naša delavnost in ljubezen do domovine izjevali zasluženo mesto nasproti narodom. Z zasidranjem v etičnih načelih pravice in poštenja, z zvezanjem svoje usode z brat-skim srbskim in slovenskim narodom v kraljevini Jugoslaviji, z živo vero v Boga in zaupanjem vase bomo mi Hrvatje še nadalje korakali po poti napredka v vsakem pravcu."

"Tako, tako," je rekel Polde, plačal pa je pijačo in naglo odšel. "Rekel je: 'Kolikor jaz v mirno domov. Kakor je njemu mobilček obrnjen, takoj lja. Na Rožnik, kolikor peljejo vse ceste, kot pa na Bloke.'"

"Tako, tako," je rekel Polde, plačal pa je pijačo in naglo odšel. "Rekel je: 'Kolikor jaz v mirno domov. Kakor je njemu mobilček obrnjen, takoj lja. Na Rožnik, kolikor peljejo vse ceste, kot pa na Bloke.'"

Ko je France prišel na našo kazensko kolonijo, vrati kričal: "Jack, te išče!" in plašno gledal, kot bi mu bil Kushi-petami. Ko sem podelal iz njega vse podrobnosti, kaj izračunal, kolikoj Spomnil sem se na tisto, sem hodil po opravkih, so, Kushlanov rojstni mar sedaj že mesto, niti enkrat, da nisem domov. Najsi sem se ponizno in skesano, po cesti, se je vselej opetca cerkniška, ki me pravnim krepelecem nje-m pokazala v nje-na Menišijo. Se-liko moram priznati, Cerkljani niso mogli-riti z nami Meniševci, je reklo ucveti jo v di zadevali so bolj res je pa le bilo, da boval od Begun do ure, od Cerknice do samo tri minute in so me vedno pohvali nisem potepal, ampak tro prišel domov. R sem strogo zase držal ske odnošaje med me-niški fantički.

Vse to mi je rojila ko sem zvedel od Fr-leo rad vedel, ko-domov. Toda ker spremembo panorame vozim vsak dan po dokler se ne spreleti vsak slučaj pa, če čajno Ameriška Dom-iz tedna ne izšla, njeni čitatelji vedo, "sešla" s Poldetom K-

IZ DOMOVINE

—100 Mariborčanov se vezba za pomožne gasilce. V gasilskem domu na Koroški cesti 12, je zadnje čase spet izredno živahno. Čez 100 mariborskih meščanov obiskuje poseben gasilski tečaj, v katerem se bodo izvežbali kot pomožni gasilci. V tem tečaju so sami obvezniki takozvane "pomožne vojske," ki je bila nedavno tudi pri nas upeljana. Med obiskovalci tečaja so številni ugledni Mariborčani, industrijci, trgovci, uradniki, obrtniki, pa tudi pripadniki delavskih slojev, ki vsi složno hodijo k predavanjem ter opravljajo zanimive, četudi precej naporene vežbe.

—Velike tatvine na deželi. V okolici Slovenske Bistrice so bile zadnje čase izvršene večje tatvine, pri katerih so tatovi od-

Če verjamete al' pa ne

Vsi, ki ste brali o slo-basah, ki jih je napr-Kushlan in meni z njimvil en teden sladkih d-minov na koline v dom-boste priznali, da nism-nič čez postavo. Pa je-bitu nekje nekaj nre-sano, ker sem slišal, d-streže, če že ne po živvsaj po telesni poškodaže je prišla po dolgemdan njegova cerkniška-kij najprej udari, potevzrokov, zakaj je udarSe reče, saj ne vem,toda okoliščine tako-dan je namreč dobil tmojega asistenta Francvlekel s strašno sladk-dami k bari v SND. silil, naj pije kar ho-plačal vse. Sicer je pomniti, da je Leo darski človek in je Franceta na domo v opoldne, ko ni časa za ri in ko človeku tudi gre posebno.

V tem, ko se je Fr-pijačo, je začel Kushl-ovinkih od njega pol-če kaj ve, kod se ja-mov. France pa, ki je-tent, torej mora biti-toliko britten kot ja-bolj, je takoj nekaj s-je odgovoril Kushlan-ločno: "Kolikor jaz v-pelja Jack dvakrat p-domov. Kakor je nj-mobilček obrnjen, tak-lja. Na Rožnik, kolik-peljejo vse ceste, kot-pa na Bloke."

"Tako, tako," je re-ljeno Polde, plačal p-pijačo in naglo odšel. "Rekel je: 'Kolikor jaz v-mirno domov. Kakor je nj-mobilček obrnjen, tak-lja. Na Rožnik, kolik-peljejo vse ceste, kot-pa na Bloke.'"

Ko je France prišel na našo kazensko kolonijo, vrati kričal: "Jack, te išče!" in plašno gledal, kot bi mu bil Kushi-petami. Ko sem podelal iz njega vse podrobnosti, kaj izračunal, kolikoj Spomnil sem se na tisto, sem hodil po opravkih, so, Kushlanov rojstni mar sedaj že mesto, niti enkrat, da nisem domov. Najsi sem se ponizno in skesano, po cesti, se je vselej opetca cerkniška, ki me pravnim krepelecem nje-m pokazala v nje-na Menišijo. Se-liko moram priznati, Cerkljani niso mogli-riti z nami Meniševci, je reklo ucveti jo v di zadevali so bolj res je pa le bilo, da boval od Begun do ure, od Cerknice do samo tri minute in so me vedno pohvali nisem potepal, ampak tro prišel domov. R sem strogo zase držal ske odnošaje med me-niški fantički.

Vse to mi je rojila ko sem zvedel od Fr-leo rad vedel, ko-domov. Toda ker spremembo panorame vozim vsak dan po dokler se ne spreleti vsak slučaj pa, če čajno Ameriška Dom-iz tedna ne izšla, njeni čitatelji vedo, "sešla" s Poldetom K-

IZ DOMOVINE

—100 Mariborčanov se vezba za pomožne gasilce. V gasilskem domu na Koroški cesti 12, je zadnje čase spet izredno živahno. Čez 100 mariborskih meščanov obiskuje poseben gasilski tečaj, v katerem se bodo izvežbali kot pomožni gasilci. V tem tečaju so sami obvezniki takozvane "pomožne vojske," ki je bila nedavno tudi pri nas upeljana. Med obiskovalci tečaja so številni ugledni Mariborčani, industrijci, trgovci, uradniki, obrtniki, pa tudi pripadniki delavskih slojev, ki vsi složno hodijo k predavanjem ter opravljajo zanimive, četudi precej naporene vežbe.

—Velike tatvine na deželi. V okolici Slovenske Bistrice so bile zadnje čase izvršene večje tatvine, pri katerih so tatovi od-

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Sumiš —? Uganil si, kaj sva govorila? Čemu pa potem nisi prišel obležal in zaspal? Spanje je prav tako potrebno kakor nam vsem!"

"Kako naj spim, če vidim in čujem, da se Old Shatterhand razen mojega dovoljenja in za moj hrbet pogaja z mojim sovražnikom —? Kako naj spim, če vidim, da se izdaja po taboru —?"

"Izdajstvo —? Ali bi mi moj brat povedal, kdo je izdajalec?"

"Jaz —? Izdajalec —? Old Shatterhandu še živ človek ni bil, kar ni očital nezvestobe. Če pa je bil bivši sodi, da sem izdajalec, mu je pač veliki duh omagal, da bi um in zmešal pamet!"

"Tvoj prijatelj in brat sem, za to si smiliš. Pa žal te moram opozoriti, da bo tvoja prihodnja posvetovanja, da bo tvoja pamet spet v redu."

Obrnil sem mu hrbet in odšel. Prihiti je za menoj, me obšel je za ramo in jezo kričal: "Kaj si rekel —? Da se mi je sladič omračil in se mi zmešala pamet —? Mar meni, da ne morem samo sovražnika premagati, ampak da smeš tudi prijatelja in brata razžaliti, ker si moji in gibčen —?"

Vzemi nož! Borila se boval! Izdajalec je nož in se postavil med mene, kot da že res misli. Oči so se mu bliskale, niso se mu drhte v besni.

Ves zdijvan je bil stari vročeglaz. Poznal sem ga. Če se je bil zabil, je bilo z njegovo razumno pri kraju. Že prejšnji dan in vso noč se je kuhalo v njem in nazadnje butnilo na dan. Z mirno sem odgovoril: "Kako in s čim da se opere, to določa povod na svedu in tudi pri rdečih ljudeh ti je razžaljen. Nisem pa bil razžaljen, ti si mene! In to —?"

"Si mene razžalil!"

"Rekel si, da se mi je zmešala pamet!"

"Da, tako sem rekel in resnično sem ti mojih besed sam dokazujem obnašanjem."

Pa naj bo, da sem te razžalil. Rekel si, da se mi je zmešala pamet, da sem izdajalec. Sam na tvoj beseda izdajalec za katerega bojevnika najhujša žalost je, da se je kdo drug drznil, da tako besedo meni v obraz, da ti ga na tla, da bi obležal vedno. Ti pa si moj prijatelj in prijatelj prijatelju ne bo očital izdajstva, razen če se mu je zmešalo. In zato sem tudi prišel in omračil um. Ako te beseda žali, ti ni pomoči! Sam si kriv! Sam si dokazal, da si izdajalec!"

"Kako —?"

"Pogovarjal si se s smrtnim sovražnikom Mimbrenjev in se pogajal z njim, ko mi spimo. Ali ni sumljivo —? Ali ti nisem povedal, da se brez mojega dovoljenja ne smeš pogajati z njim? Da smeš le v moji navzočnosti govoriti z njimi? Kaj si izdajstvo —?"

Položil sem mu roko na ramo in ga stisnil tako krepko, da je rekel: "Kdo je postavil poglavarja Mimbrenjev Old Shatterhandu?"

"Kdo mu je naročil, naj vohuni za njim —? Zamej, da bi vsi lahko mirno spijo, da bi Old Shatterhand!"

Opustim ti, da si me imenoval izdajalec, ker vem, da si razumne. Ko se pomiriš, boš be-

Propad "Semillantee"

(Konec.)

Bil je star, na pol slaboumen, z neko čudno boleznijo, od katere so mu zatele ustnice. Grozen pogled! Zelo težko smo mu razložili, za kaj gre. Tedaj je starec s prstom dvignil svojo bolno ustnico in rekel, da je tistega dne, ravno okoli poldneva iz svoje koč slišal strašne udarce ob skale. Ker je bil tedaj ves otok preplavljen, ni mogel iz koč in šele naslednjega dne je videl, ko je odprl svoja vrata, da je obala pokrita z ostanki ladje in mrlič, ki jih je morje tja vrglo. Preplašen je pobegnil k svojemu čolnu, da bi šel v Bonifacijo po ljudi.

Ovčar se je utrudil, ker je mnogo govoril; potem se je vseled, poveljnik pa je zopet izpregovoril.

"Da, gospod, ta nesrečni starček nam je prijavil. Bil je skoro nor od strahu; in od tedaj ni prišel nekaj v redu; saj ni čudno. Pomislite! Šeststo mrličev, leži na pesku med razbitimi jembori, drogovi in razcefranimi jadrji. Nesrečna "Semillantee" —! Morje jo je z enim udarcem razbilo in razmetalo tako, da si je ovčar Palombe iz njenih ostankov lahko napravil ograjo okoli svoje koč. Vsi ljudje so bili grozno razmrvarjeni in izkaženi. — Strašen pogled je bil na ta trupla, nametana ena na drugo. Kapetan je bil v svečani uniformi, duhovnik s štolo okoli vratu, v nekem kotu med dvema stenama so našli majhnega mornarčka z očmi, odprtimi in polnimi groze. — Mislili smo, da je še živ; toda prevarali smo se. Sojeno je bilo, da se nihče ne bo rešil."

Poveljnik je utihnil. "Pozor, Nardi," je vzkliknil, "ogonj bo ugasnil!" Nardi je vrgel tri, štiri pole na na žerjavico. Takoj se je

dvignil visok plamen, Lionetti pa je nadaljeval.

"Najbolj žalostno šele pride . . . Tri tedne pred nesrečo se je na isti način in skoro na istem kraju ponesrečila majhna korvetna ladja, ki je bila namenjena na Krim; tedaj nam je uspelo rešiti posadko in dvajset vojakov, ki so bili na krovu. Kako v strašnem položaju so bili ti vojak, si lahko zamislite. Prepeljali smo jih v Bonifacijo, dva dni so bili pri nas na postaji finančne straže. Ko so se posušili in okrepili, smo jim želeli srečno pot, vrnili so se v Toulon, odkoder so jih čez nekaj časa zopet poslali na Krim. . . pogodite na kateri ladji! . . . Na "Semillantee"! Tu na tem kraju smo našli vso dvajseterico med ostalimi mrlič. Jaz sam sem pokopal desetnika, z drobnimi brčicami, pariškega blondina, ki sem ga prej gostil pri sebi. Srce mi je pokalo, ko sem ga našel na tem kraju. Oh, Santa Maria!"

Nato je ves ganjen dobri Lionetti iztresel pepel iz pipe, se zvil v svoj plašč in nam zaželel lahko noč. Mornarji so še nekaj časa šepetali med seboj. . . Potem so počasi ugasnili svoje pipe, eno za drugo. . . Nihče ni več izpregovoril. Stari ovčar je odšel. . . Edino le jaz sem ostal buden med posadko, ki je spala.

Ves pod vtisom žalostnega dogodka, ki so mi ga pripovedovali, sem skušal v mislih obnoviti sliko razbite ladje — in zgodbo njenega propada, katerega pričee so bili le sivi galebi. Iznemagalo me je par podrobnosti: kapetan v svečani uniformi, duhovnikova štola, dvajset vojakov in vse to mi je pripomoglo do tega, da sem pogodil potankosti drame. . . Videl sem fregato, kako je ponoči odplula iz Toulona. Počasi se je ponikala iz luke. Morje je bilo razbur-

kano, veter je strašno zavijal: toda kapetan je bil hraber mornar in na ladji se ni nihče vznemiril.

Zjutraj se je pojavila na morju megla. Pričel je ne mir. Na krovu je vsa posadka. Kapetan ni niti za hip zapustil poveljniškega mostu. V srednjem delu ladje, kjer so bili zaprti vojak, je temno in vroče. Nekaj bolnih mož leži na telečnjakih. Ladja se ziblje in komaj se je mogoče držati na nogah. Vojaki sedijo na tleh, držijo se za klopi in se kriče pogovarjajo, kajti hrup je strahovit. Bojazen jih prične stiskati okoli srca. . . Kaj vse pripoveduje vojaško spremstvo ladje in njen deseterik — katerega jezik ne more mirovati! Ladje se tako pogostokrat potapljajo v teh predelih. Desetnikove opazke jih plašijo tako, da so vsi prestrašeni. "Kadar se ladja potopi! . . . To je strahovito zabavno takrat, kadar se potopi ladja. Hladna kopelj in rešeni ste vsega; nato vas pripeljejo v Bonifacijo, tja k onemu Lionettiju, kjer smo zadnjič jedli."

In vojaško spremstvo se je začelo smejati. . .

Hipoma je nekdo kriknil. . . Kaj je? Kaj se je dogodilo? "Krmilo se je odrgalo," je odgovoril ves premočen mornar in stekel v srednji del.

"Srečno pot!" je vzkliknil brigadir, toda nihče se mu ni več smejal. Na krovu je zavladal nered. Megla je taka, da eden ne vidi drugega. Mornarji tekajo sem in tja. Krmila ni več! Nemogoče je voditi ladjo! Semillantee je izročena vetrom na milost in nemilost. . . Tedaj jo je videl carinik, kako je letela mimo njegovega, okoli pol dvanajste ure. Izgledalo je, da v prednji del ladje bijejo topovski streli. . . Nesreča! Pogin! Vse je končano, breznažno, ladja leti k obali. . .

Kapetan je odšel v kabino in se čez nekaj hipov vrnil nazaj na poveljniški most v svečani uniformi. . . V njej je hotel umreti.

V sredini ladje so se vojaki molče gledali, polni smrtnega strahu. . . Bolniki so skušali vstati. . . mali deseterik se je prenehal smejati. Čez nekaj časa so se odprla vrata in na pragu se je pojavil duhovnik s štolo:

"Poklekajte, fantje!"

Vsi so ubogali. Z mrtvim glasom je prišel duhovnik moliti molitve za umirajoče.

Hipoma se je zasilil močan udarec: en sam krik, en sam klic je planil v meglo, roke so grabile v zrak, prsti so mrzlično iskali trdnega mesta, groza je gledala iz oči, mimo katerih je kot blisk šnila smrt.

Gospod, usmili se nas!

Tako sem prebedel vso noč in se razgovarjal z dušo ladje, ki je že deset let ležala na morskem dnu. . . Burja je ugašala plamen v taboru; slišal sem, kako se je naša barka zibala ob podnožju skal in kako je škripala vrv, s katero je bila zasidrana. (Alphonse Daudet—V.B.)

Postni čas v srednjem veku

Po katoliškem naziranj, ki je veljalo tudi kot naziranje srednjeveških držav, je spadalo izvajanje postnih in zdržnih dni k slovesnim verskim opravilom. Karel Veliki je Sasom zagrozil s smrtno kaznijo, če se ne bodo držali 40 dnevnega posta. Armadi, ki jo je poslal proti Hunom, je zapovedal tri molitvene in postne dni drug za drugim. Tudi drugi narodi v zahodnih evropskih državah so bili od države kaznovani, če se niso postili.

Tistim, ki so se res držali cerkvenih zapovedi, je pomenil veliki zastor, ki so mu ljudje rekli "zastor lakote," in ki je med postom visel v cerkvi med korom in cerkveno ladjo, zares zastor lakote. Spominjal je ljudi, da ne smejo uživati mesa, mleka in jajčnih jedil. Pi tem ni bil nihče izvzet, ki je bil že toliko star, da ga je vezal post. Samo bolnikom in porodnicam je bilo dovoljeno uživati jajca. Tudi romarji, ki so bili bolehi in že dolgo na poti, so imeli olajšavo, da so lahko jedli meso. Olajšava pa je bila zapisana v njihovih romarskih potnih listih.

Zapovedanih zdržnih dni je bilo 96 v cerkvenem letu. Postnih dni je bilo navadno 65. Ker so bili postni dnevi tudi dnevi zdržnosti, se je tako povečalo število zdržnih dni na 160 na leto; torej je bil vsak 2. dan v letu dan zdržnosti, ko verniki, tudi otroci, niso smeli jesti mesa, o velikonočnem času pa tudi mlečnih in močnatih jedil ne.

Postni dnevi so obsegali 40 danski velikonočni post, post vigilij pred prazniki in pa kvaterni poste. V kvaternem času tudi niso smeli delati tlake in ne plačevati najemnine.

Prvotno postenje, ko je moral biti človek tešč do sončnega zahoda, je Cerkev zahodnih dežel v 9. stoletju opustila. Dovolila je enkratno nasičenje na dan, kar velja od 14. stoletja dalje kot splošno navdilo. Dokler je postna zapoved predpisovala, da mora biti človek tešč ves dan, so bila navodila o posameznih jedeh nepotrebna. Petki in sobote so bili itak dnevi zdržnosti, ko je bilo prepovedano jesti meso. Nova cerkvena postna praksa je to postenje olajšala, vendar je ukazala, da o velikonočnem času verniki ne smejo uživati tudi še jajce, presnega masla in mleka. Kako je bil post v srednjem veku zares — za naše sedanje pojmovanje narnost neznošno strog — priča skoraj drakonska odredba kardinala Nikolaja iz Cuesa, po kateri je bilo določeno, da tisti, ki je v postu užival jajca, niti ne sme sprejeti sv. obhajila!

Zaradi cerkvene prepovedi o uživanju jajc in jajčnih jedi med postom, ker so takšna jedila prištevati k mesnim, je seveda sledilo, da so se nabrale velike množine jajc (saj kokeži vprav v tem času najbolj nesejo jajca), ki so jih ljudje potem o veliki noči podarili znancem in prijateljem. Ko je kasneje Cerkev dovolila uživanje jajc v postu, pa je ta šega vendarle ostala. Dandanes si niti misliti ne moremo velike noči brez jajc, ki jim pravimo piruhi ali pisanice.

Ljudje so se začeli postiti na pepelnico, prejšnji dan pa je bil praznik veselja. Ker so takrat ljudje neznansko radi imeli veliko praznikov, so ta pepelnici predpraznik raztegnili na več dni nazaj, tako da so iz pustne noči nastali trije pustni dnevi.

Večja množina mesa pred začetkom posta je ustrezala uživanju blagoslovljenega mesa (gnjati) na koncu posta. V starih obredih beremo, da je bilo v navadi, da so ljudje v krogu svojcev ali prijateljev jedli jagnje, ki je bilo prej blagoslovljeno. Ker je pa to šlo po judovski šegi, so to navado kasneje odpravili in so začeli uživati o veliki noči blagoslovljeno gnjat — kakor je še zdaj v navadi.

IZ PRIMORJA

—Goriški prefekt v Kobaridu. Prejšnji mesec je obiskal ponosni kobarški trg goriški prefekt ekscelencja Cavan v spremstvu g. kvestorja in drugih odličnikov. Pri prihodu ga je pozdravil župan Conti na čelu zastopnikov raznih uradov. Nato je g. prefekt najprej obiskal kostnico pri cerkvi sv. Antona, kjer počivajo zemski ostanki padlih vojakov, potem pa občinsko hišo in sedež fašja. Pregledal je poslovanje raznih občinskih ustanov in prisostvoval slovesni otvoritvi ljudske kuhinje. Ob koncu je posetil še novozgrajeno stavbo za vališče in ribogojstvo, ki naj pospeši ribarstvo v Soči in njenih dotokih. O vseh napravah se je prav pohvalno izrazil in se ves zadovoljen poslovil od lepote Zgornje Soške doline.

—Smrt dobre matere. V Dobravljah pod Svetim Križem na Vipavskem so ob številni udeležbi pokopali zemeljske ostanke dobre matere Marije Rustja, ki je dočkala visoko starost 75 let. Pokojnica je bila dobra, vzorna mati in gospodinja, ki se je vsa žrtvovala družini in domu.

MALI OGLASI

Stancvanje se išče

Išče se stanovanje 5 sob, spodaj, ali hišo samo zase, z garažo; bi plačal od \$25 do \$30. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče IVanhoe 3992-W. (50)

Pehištvo naprodaj

Prodaj po zmerni ceni jako dobro ohranjeno pehištvo in sicer set za jedilno sobo, za parlor divan in naslanjač, veliko in lepo kuhinjsko peč, v kuhinji mizo in štiri stole, dalje pralni stroj. Oglasite se na 1018 E. 141. St., zgorej. (48)

Delo dobi

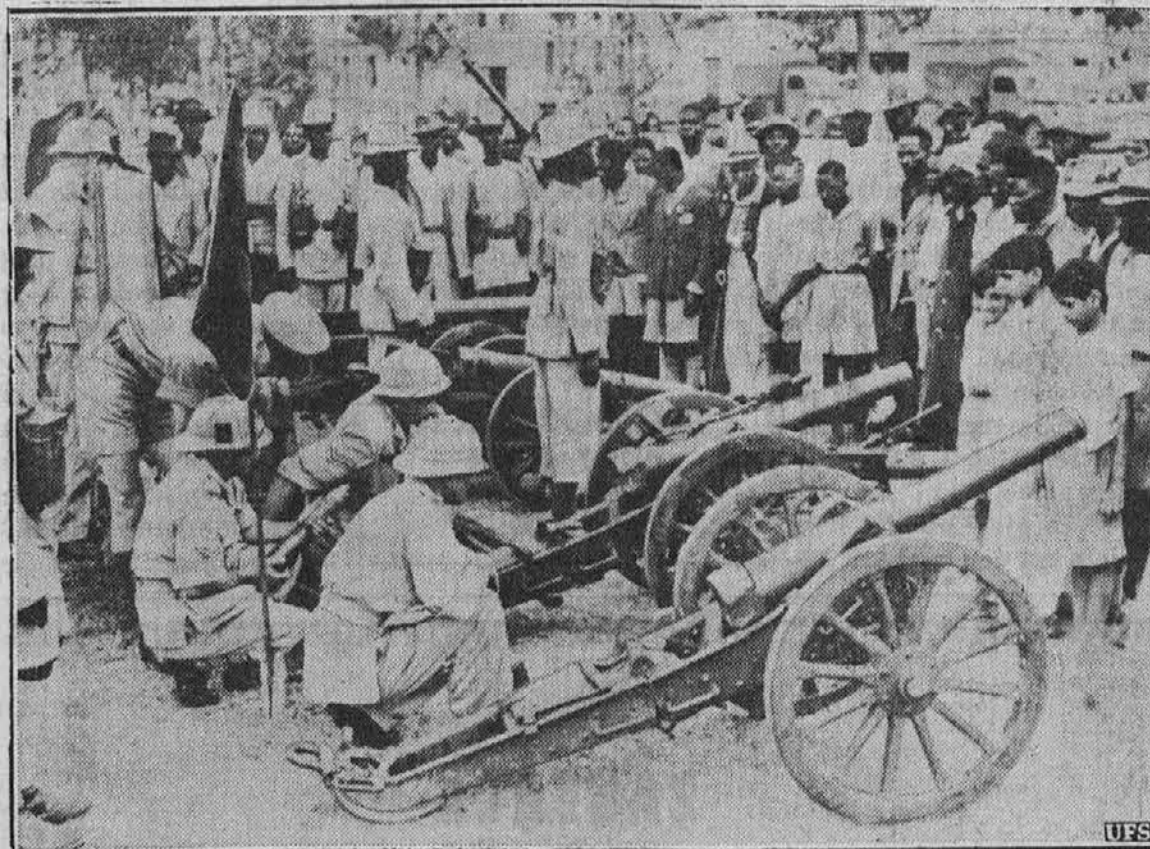
ženska, ki bi pomagala v kuhinji in stregla tudi gostom v restavrantu; stara naj bi bila od 25 do 40 let; delovne ure od 10 zjutraj do 7:30 zvečer; v nedeljo prosto. Pokličite Boulevard 9766. (48)

Delo dobi

Delo dobi slovensko dekle za hišna opravila (general housework). Delovne ure od 9. do poldne do 7. zvečer. Zglasite se v Tino's Cafe, 6025 St. Clair Ave. (48)

1940 FRIGIDAIRE in Electrolux ledenice naprodaj. Kupite sedaj in prihranite od 20 do 40%.

Norwood Appliance & Furniture
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
Wed.-x)

Prebivalci mesta Nairobi v angleški koloniji Kenija v Vzhodni Afriki z velikim zanimanjem ogledujejo topove, katere je zapustila bežeča italijanska armada v italijanski Somaliji.

Miza, ki služi tudi kot zaklonišče. — Mrs. Winston Churchill, soproga ministerskega predsednika si ogleduje privatna stanovanja in razne varnostne naprave, ki so si jih ljudje sami izmislili. Na sliki vidimo dekleta, ki so se skrila za slučaj bombnega napada pod kovinsko mizo, kjer so varne vsaj pred letičimi kosi kamenja ali stekla v slučaju bombnega napada.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Ona pa je govorila mirno, kolikor je le mogla, in tolažila starše, kakor je najbolje vedela in znala. Vse kaže, da je pljučnica, ampak ta noč bo kmalu pri kraju, ne da bi se bolezen poslabšala — za to vročico je značilno to, da se večinoma v tretji, šesti ali sedmi noči pred petelinjim petjem obrne. Prošila je Ramborga, naj pošlje vse služkinje razen dveh v posteljo, da bo vselej imela spočite dekle pri roki. In ko je prispel hlapec z njenimi zdravili z Jorundgaarda, je skuhala dečku potilino pijačo in mu na nogi puščala kri, da bi mogli sokovi nekoliko hitreje odtekat iz prsi.

Ramborg je prebledela kot prti, ko je zagledala kri svoje ga otroka; Simon ji je položil roko okrog pasu, ona pa je moža odrinila v stran in sedla na stol ob vznožju postelje; tam je sedela in strmela v Kristino z velikimi črnimi očmi, medtem ko se je sestra trudila z otrokom.

V teku dneva, ko se je zdelo, da je dečku malo bolje, je Kristina pripravila Ramborga do tega, da je za nekaj časa legla na klop. Zavila je mlajšo sestro v blazine in odeje, sedla k njenemu zglavju in jo tiho gladila po čelu. Ramborg je prišla Kristino za roko:

"Saj nama hočeš le dobro?" je rekla in zastokala.

"Kako bi ti ne hotela dobro, sestra — medve, sestra, edini našega rodu, ki še živiva tukaj v naši dolini —"

Ramborg je zajejala s stisnjenimi ustnicami — tiho in pridrušeno je ihtela vase. Kristina je bila enkrat samkrat videla jokati mlajšo sestro, ko sta stali ob očetovi smrtni postelji. Ramborgi se je usulo zdaj nekaj hitrih solza iz oči in se strkalo čez lica. Dvignila je Kristinino roko in jo ogledovala. Bila je velika in ozka, zdaj pa rdečkasto rjava in raskava —

"Pa je vendar lepša kot moja," je rekla. Ramborgine roke so bile bele in majhne, toda prsti so bili kratki in nohti oglati.

"Pač," je rekla skoraj srdito, ko je Kristina zmajala z glavo in se tiho zasmejala. "In vendar si lepša, kot sem jaz bila kdajkoli. Poleg tega sta te oči in mati imela rajši kot mene — zmeraj; sramoto in bridkosti si jima prizadevala, jaz pa sem bila poslušna in ubogljiva in sem dala svojo ljubezen tistemu možu, katerega so mi najbolj želeli — a kljub temu so te imeli rajši kot mene."

"Ne, sestra. Tebe so gotovo imeli prav tako radi. Vesela bodi, Ramborg, da jim nikdar nisi delala drugega kot veselje, ne veš, kako bridko je, če ti vest kaj očita. Ampak mlajša sta bila tiste čase, ko sem bila jaz mlada; zato sta morda več govorila z menoj."

"Oh da, vsi so bili mlajši tedaj, ko si bila ti mlada," je rekla Ramborg in spet zavzdihnila.

Kmalu nato je zaspala. Kristina je sedela zraven nje in jo ogledovala. Tako malo je dotlej poznala sestro; Ramborg je bila še otrok, ko so jo omožili. In zdelo se ji je, da je sestra v marsičem še nadalje ostala otrok. Kot otrok je bila videti, ko se je sklanjala nad svojim bolnim sinom — bled, prestrašen otrok, ki se bori za to, da bi mogel kljubovati strahu in nesreči.

Dogaja se, da živijo zastanejo v rasti, ako prezgodaj dobe mladice; Ramborg še ni bila dopolnila šestnajst let, ko je porodila hčerko, in odtlej se je zdelo, kakor da bi prenehala rasti. Ostala je še nadalje drobna in majhna, nič bujnega in bohotnega ni bilo na njej. Kesenje je dobila tega edinega dečka in ta je bil nenavadno slaboten — lepega obraza, bel in droban, ampak tako nežen in majhen — tako kesno je bil shodil in je še vedno imel take težave pri govorjenju, da so le tisti, ki so bili dan na dan okoli razumeli, kar je žlobudral. Bil je pa tudi tako plah in nepriljuden nasproti tujcem, da se je doslej Kristina komaj smela dotekniti svojega nečaka, če bi ji Bog in sveti Olaf hotela privoščiti srečo, da reši tega ubogega človečka — o, tedaj se jima bo sleherni dan zahvaljevala za to. Takšen otrok kakor je ta mati, pač ne bi mogel prenesti izgube. In Kristini je bilo jasno, da bi tudi Simon težko prenesel, ako bi mu bil vzet edini sin.

Da ima vsaka srčno rada, to je najmočnejše občutila sedaj, ko je spoznala, kako bridko trpi zaradi tega strahu in skrbi. Vsa tista ljubezen njenega očeta do Simona Andressona ji je bila kajpada razumljiva. Kljub temu se je spraševala, ali ni Lavrans napačno ravnal nasproti Ramborgi, ko si je toliko prizadeval, da bi prišlo do te poroke. Ko je namreč opazovala to svojo malo sestro, se ji je zdelo, da ni Simon samo prestar, marveč kot mož tega mladega otroka tudi vse preveč štorast in neroden.

III

Dnevi so minevali in Andres je bil še vedno bolan; obrnilo se ni ne na slabše ne na boljše. Najhujše je bilo to, da ni mogel skoraj nič zaspati; deček je ležal tamkaj z napol odprtimi očmi in videti je bilo, da nikogar ne pozna, kašelj in težko dihanje sta mučila njegovo mršavo telesce, vročica pa je zdaj naraščala zdaj pojemala. Neka večera, ko mu je bila Kristina dala uspavalne pijače — se je nazadnje umiril, kmalu pa je videla, da je postal otrok modrikasto bled, koža je bila mrzla in vlažna. Urno mu je vtila v usta toplega mleka in mu položila vročih kamnov pod stopala, odslej pa si mu ni več upala dajati uspavalnega napoja — izprevidela je, da je še preamajhen za take stvari. Prišel je Sira Solmund in mu

prinesel Najsvetejše iz cerkve. Simon in Ramborg sta se zaobljubila z mašami, postom in miloščino, če bi ju hotel Bog uslišati in podariti njunemu sinu življenje.

Neka dne je prišel Erlend mimo; ni hotel razjahati in stopiti v hišo, Kristina in Simon sta prišla na dvorišče in se spustila z njim v razgovor. Gledal ju je zelo potrto. In vendar, ta izraz je Kristino vselej čudno nedoločno in zamolklo razjezil. Res ga je bolelo, če je koga videl bolnega in žalostnega, toda zdelo se je skoraj, kakor da je zaradi tega zmeden in v zadregi — videti je bilo, da si ne ve prav nič pomagati, kadar se mu kdo smili.

Kesneje so vsak dan prihajali na Formo Naakkve ali dvojčka in spraševali po Andresu.

Šesta noč ni prinesla nobene spremembe — toda čez dan je bilo videti, da je dečku nekoliko bolje — nič več ni bil tako vroč. Simon in Kristina sta okoli poldneva sama sedela v sobi pri njem. Oče je izvelkel pozlačeno pušico, ki jo je nosil pod obleko na vrvič krog vratu. Sklonil se je k dečku, mu za nihal pušico pred očmi, jo potisnil otroku v roko in stisnil drobne prste — toda Andres kakor bi nič ne čutil.

To pušico je Simon dobil, ko je bil še otrok; odtlej jo je neprestano nosil pri sebi — oče mu jo je bil prinesel iz Francije. Bila je blagoslovljena v samostanu, Gora svetega Mihaela po imenu, in je nosila podobno arhangela Mihaela z velikimi perotnicami. Andres jo je vedno rad ogledoval, je čisto po tistem pravil Simon. Toda malček je mislil, da je petelin; poveljnika angelov je imenoval petelina —. Ščasoma je otroka le naučil, da je rekel angel. Ko pa sta nekega dne stala na dvorišču, je videl Andres, kako je petelin strahoval eno izmed svojih kokoši; "oče, zdaj je pa angel hud," je rekel.

Kristina je proseče pogledala Simona — srce se ji je trgalo, ko ga je poslušala, čeprav je govoril čisto enakomerno in spokojno. Poleg tega je bila tako izmučena od vseh teh prečutih noči; čutila je, da bi se zdaj ne smela razjokati —

Simon je potisnil pušico nazaj pod srajco:

"O, vse svoje žive dni bom vsako leto na dan svetega Mi-

haela daroval cerkvi triletne bika, če sveti Mihael nekoliko počaka, preden vzame to duščo k sebi. Saj bi Andres ležal na skodeli kot oskubljen pišaneček, ko je pa tako majhen —" Ko se je Simon poskusil nasmehniti, se mu je glas izprevrgel.

"Simon, Simon!" je prosila Kristina.

"No, tako je, kot mora biti, Kristina. In Bog sam vodi vse; — on pač najbolje ve —" oče ni rekel ničesar več, le stal je tamkaj in gledal na sina.

Osmo noč sta bedela pri bolniški postelji Simon in ena izmed dekel, Kristina pa je bila malce zadremala. Ko se je prebudila, je dekla spala. Simon je sedel, kot skoraj vse noči, na klopi ob vzglavju; z glavo se je sklanjal nad posteljo in otroka.

"Ali spi?" je zašepetala Kristina in stopila bliže.

Simon je dvignil glavo. Potegnil si je z roko čez obraz; videla je, da so mu lica mokra. Toda odgovoril je tiho in mirno:

"Zdaj vem, Kristina, da Andres ne bo več zaspal, dokler ne pride v blagoslovljeno zemljo."

Kristina je stala pred njim — zdelo se ji je, da dreveni. Počasi je prebledela pod zagorelo poltjo in postala celo v ustnice bela.

Nato je stopila v kot na drugi strani sobe in vzela plašč.

"Tako ukreni —" govorila je, kot bi ji bila usta in grlo izsušena, "da boš šam tukaj, ko se vrnem. Sedí še nadalje pri njem — in ko me boš videl sto-

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

ZAHVALA

in
POVABILO

Tem potom se želimo zahvaliti vsem tisočim naših odjemalcev, ki so se poslužili naše 1941 februarске razprodaje. Zagotavljamo jih, da niso napravili napake, ker so kupili sedaj. Čas bo pokazal, kako so storili prav, ker so kupili tekem februarске razprodaje.

Samo nekaj dni je še v tem mesecu. Vsakemu, ki namerava kupiti to ali ono potrebščino za hišo in dom, polagamo na srce sledeče:

"SEDAJ JE PRAVI ČAS KUPITI!"

Radevolje bomo shranili vsak predmet, ki ga izberete sedaj in vam ga bomo poslali, kadar ga boste v resnici potrebovali.

A. Grdina in Sinovi

6019 St. Clair Ave.

15301 Waterloo Rd.

Odprto zvečer—Ob sredah zapremo opoldne

padajoč list — kot bi se je v temini nekaj živega doteknilo, opreznob, v svesti si svoje premoči: "Obrni se, ti —"

Ko je prišla na širšo pot, ji je hoja postala lažja: pot je bila porasla s travo noge ji niso več ostajale v blatu. Čutila je, da ji je obraz kakor okamenel, telo napeto in togo — sleherni korak jo je neusmiljeno nosil proti gozdiču, skozi katerega je morala. Notranje je nekako drevnela — za vse na svetu si ni upala skozi ta kosček teme — ni pa mislila na to, da bi se obrnila. Od groze ni čutila telesa, medtem pa je šla kakor v spanju naprej, stopala varno čez kamenje, korenine in kotanje, nezavedno previdno, da se ne bi spoteknila,

(Dalje prihodnjik)

Ameriška kri. — Sirom Zed. držav se vrši kampanja da se nabere kar največ mogoče krvi, katero se bo poslalo v Anglijo, kjer jo bodo rabili za transfuzijo v vojnišnicah. V New Yorku se je zglasilo že nad 14,556 ljudi ki so bile pripravljene dati svojo kri, da pomagajo v vojni.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

CARPET SWEEPER

BALL BEARING \$2.19

Ball bearing wheels — silent, easy operation. Full sized, genuine bristle brush and solid rubber bumpers. Sturdy steel body is constructed to take the wear.

GRDINA HARDWARE

HOUSE FURNISHINGS

6127 St. Clair Ave.

ENdicott 9559

NAPRODAJ je rabljen show case, meril 26x36x68; cena \$9.0.